

Utländsk kompetens inom STEM - ett tillskott till svensk arbetsmarknad

Siffror från UHR nr: 4

– en publikationsserie baserad på siffror om olika aspekter av den verksamhet som Universitets- och högskolerådet ansvarar för.

Kontaktperson: Rwaa Ishak och Jasmine Sparr

ISBN 978-91-7561-145-7

Universitets- och högskolerådet, 2025-09-08

Diarienummer 4.3.1-00446-2025

uhr.se

Utländsk kompetens inom STEM - ett tillskott till svensk arbetsmarknad

- Drygt en fjärdedel av alla utfärdade utlåtanden från UHR de senaste åren är inom STEM.
- Toppnotering 2024 för utlåtanden inom Teknik och tillverkning.
- Antalet utlåtanden där utbildningen motsvarar en ingenjörsexamen har ökat mellan åren 2018-2024.

Universitets- och högskolerådet (UHR) ansvarar för att bedöma utländska utbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå, främst för individer som är folkbokförda i Sverige. Bedömningen resulterar antingen i ett avslag eller i ett utlåtande som är ett nationellt erkännande av den utländska utbildningen.

Tidigare studier visar att ett utlåtande från UHR är ett viktigt redskap för integration och underlättar etablering på arbetsmarknaden. Bland annat stärker det möjligheten att bli matchad med rätt jobb, särskilt för kvinnor.¹ Utländsk kompetens kan vara ett tillskott till svensk arbetsmarknad inom områden där det finns brist på arbetskraft, exempelvis olika ingenjörsyrken.

I och med inrättandet av en kommitté som syftar till att fler personer ska utbilda sig inom STEM² (naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik) arbetar UHR mer aktivt med att öka intresset för högskoleutbildningar inom området – och i förlängningen att få fler etablerade på arbetsmarknaden. Myndigheten har flera verksamheter som kan bidra till detta mål, och i den här rapporten kartläggs hur stor andel av personer med utlåtande från UHR som har en utbildning inom STEM och om antalet har förändrats över tid.

Drygt en fjärdedel har ett utlåtande inom STEM

De senaste åren, 2018-2024, har UHR utfärdat fler än 111 000 utlåtanden över utländska utbildningar på samtliga nivåer. 28 procent, drygt en fjärdedel, av alla utfärdade utlåtanden rör erkännande av utbildningar inom utbildningsområdet STEM. Det innefattar utbildningsområdena Data/IT,

¹ Bedömning – ett redskap för integration? Bedömning av invandrade personers utländska utbildning och deras etablering och kvalifikationsmatchning på arbetsmarknaden, Rapport 2022:6, Universitets- och högskolerådet (2022).

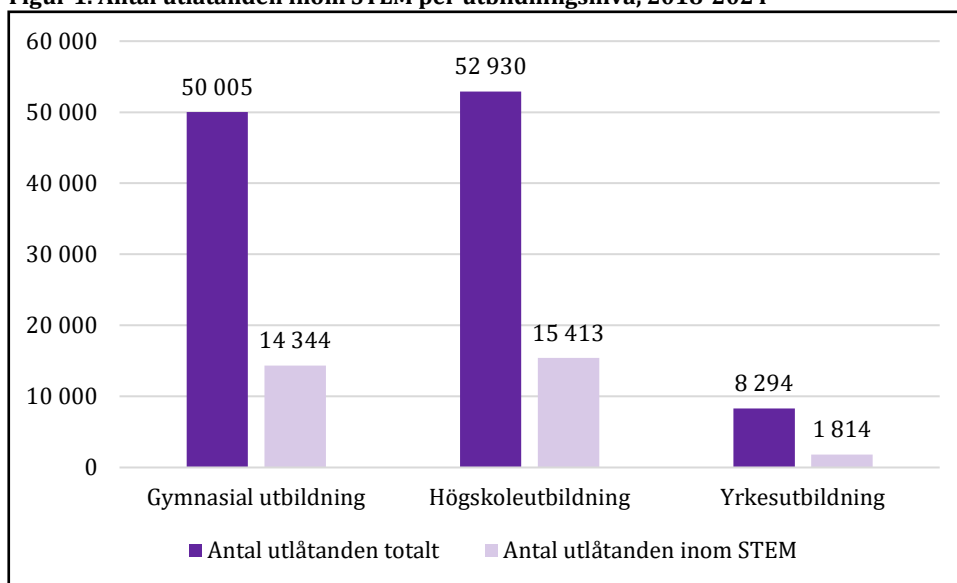
² STEM-delegationen (U 2025:01/dir. 2025:11).

Naturvetenskap, matematik och informations- och kommunikationsteknik (IKT) samt Teknik och tillverkning.³

Nedbrutet på respektive utbildningsnivå, utgör utbildningar inom STEM 29 procent av alla utlåtanden på gymnasial nivå och 28 procent av alla utlåtanden på eftergymnasial nivå. En stor andel av de som ansöker om utlåtande på gymnasial nivå har avslutat ett naturvetenskapligt program, medan ansökningarna som gäller eftergymnasial nivå är mer blandade. Denna fördelning redovisas närmare i figur 2.

Den eftergymnasiala nivån delas in i högskoleutbildning respektive eftergymnasial yrkesutbildning. Sett till den uppdelningen, är andelen utlåtanden inom STEM något större för högskoleutbildningar än för yrkesutbildningar – 29 procent för högskoleutbildning respektive 22 procent för yrkesutbildning.

Figur 1. Antal utlåtanden inom STEM per utbildningsnivå, 2018-2024

Bortsett från STEM, bedömer UHR flest utländska utbildningar med allmän inriktning (på gymnasial nivå), inom samhällsvetenskap samt inom administration och ekonomi.

Positiv utveckling för utlåtanden inom teknik

Om antalet utlåtanden inom STEM utgör en relativt stor andel av den totala mängden som UHR utfärdar, hur ser utvecklingen ut över tid?

Som tidigare har nämnts, innefattar STEM flera utbildningsområden. Benämningarna på utbildningsområde skiljer sig åt något beroende på utbildningsnivå, men i huvudsak kan områdena grupperas i kategorierna Data/IT, Naturvetenskap och matematik samt Teknik och tillverkning.

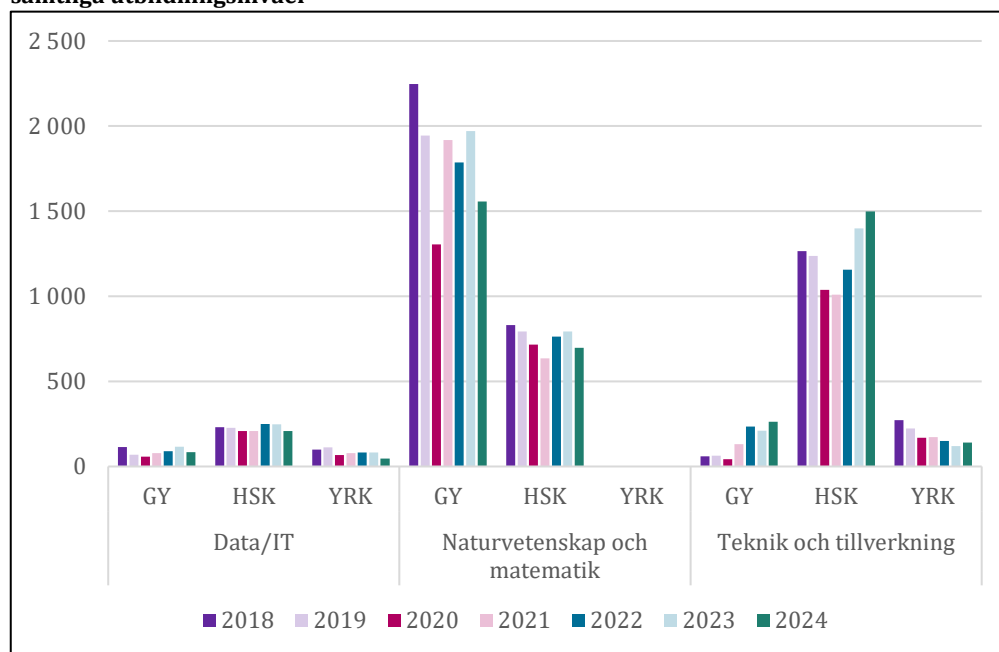
³ Utbildningsområdena som finns i UHR:s ärendehandläggningssystem för bedömning av utländsk utbildning utgår från svensk utbildningsnomenklatur (SUN) i största möjliga mån.

På gymnasial nivå är den stora majoriteten av utlåtanden inom Naturvetenskap och matematik. Över tid har dock antalet sådana utlåtanden fluktuerat för att 2024 nå den näst lägsta nivån sedan 2018. Utvecklingen för antalet utlåtanden inom de två övriga STEM-områdena tyder på en ökning, särskilt när det gäller utlåtanden över gymnasiala utbildningar inom Teknik och tillverkning som har nått sin toppnotering 2024.

Antalet utlåtanden inom STEM för eftergymnasiala yrkesutbildningar är totalt sett relativt få. Naturvetenskap och matematik är ett utbildningsområde som inte förekommer på denna utbildningsnivå. Inom Data/IT och Teknik och tillverkning har antalet utlåtanden minskat över tid, men detta är en del i en större trend där antalet ansökningar om ett utlåtande över en utländsk eftergymnasial yrkesutbildning har minskat sedan 2018.

För högskoleutbildningar tillhör den största andelen av utlåtanden inom STEM området Teknik och tillverkning, där ingenjörsexamen ofta ingår. Antalet utlåtanden inom området har minskat sedan 2018 för att sedan öka från 2022 och nå en toppnotering 2024. Inom Data/IT och Naturvetenskap och matematik är utvecklingen likartad över tid: antalet utlåtanden har minskat sedan 2018 med undantag för tillfälliga uppgångar 2022 och 2023.

Figur 2. Antal utlåtanden inom STEM uppdelat på utbildningsområde, 2018-2024, samtliga utbildningsnivåer

Utvecklingen över tid för utlåtanden inom STEM följer utvecklingen för det totala antalet utlåtanden som har utfärdats. Nedbrutet på olika utbildningsområden är det tydligt att den positiva utvecklingen för antalet utlåtanden inom STEM främst gäller utbildningsområdet Teknik och tillverkning. Antalet utlåtanden över både gymnasie- och högskoleutbildningar har ökat sedan 2018, troligtvis på grund av förändringar i migrationsmönster.

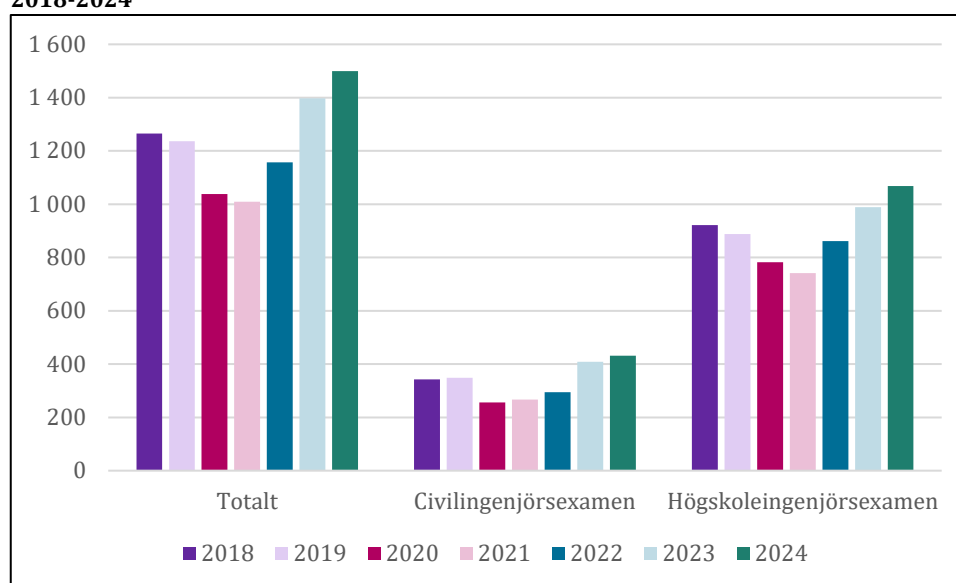
Fler högskoleingenjörer än civilingenjörer

När det gäller högskoleutbildningar bedömer UHR huruvida den utländska utbildningen motsvarar en civil- eller högskoleingenjörsexamen. Dessa examina inkluderas ofta inom utbildningsområde Teknik och tillverkning, men kan förekomma inom andra utbildningsområden.

Kompetens inom ingenjörsvetenskap är efterfrågat på arbetsmarknaden och därför är det relevant att undersöka hur många av alla utlåtanden på högskolenivå som bedöms motsvara en ingenjörsexamen. Förutsättningen är att dessa individer har goda möjligheter att matcha efterfrågad kompetens på arbetsmarknaden.

41 procent av alla utlåtanden 2018-2024 över högskoleutbildningar inom STEM motsvarar en högskoleingenjörsexamen medan 15 procent motsvarar en civilingenjörsexamen.

Figur 3. Antal utlåtanden som bedöms motsvara en civil- eller högskoleingenjörsexamen, 2018-2024

Som figuren ovan visar, har antalet utlåtanden där utbildningen bedöms motsvara en civil- eller högskoleingenjörsexamen ökat sedan 2018. Andelen utlåtanden där utbildningen bedöms motsvara en högskoleingenjörsexamen är mer än dubbelt så många fler än civilingenjörsexamen.

Både utbildningens längd och examensmål skiljer sig åt mellan civil- respektive högskoleingenjör i Sverige. Femåriga ingenjörsutbildningar från andra länder bedöms ibland motsvara en treårig svensk högskoleingenjörsexamen därför att den utländska ingenjörsexamen ligger på grundnivå i utbildningslandet medan den svenska civilingenjörsexamen ligger på avancerad nivå.

Slutsatser

Ett utlåtande från UHR är ett kvalitetssäkrat dokument som är till nytta för individens etablering på arbetsmarknaden, som UHR:s tidigare studier visar. Samtidigt är det en betydelsefull vägledning för arbetsgivare i anställningsprocessen.

28 procent av de utlåtanden som UHR har utfärdat mellan 2018-2024 är inom STEM, varav 29 procent är på gymnasial nivå och 28 procent på eftergymnasial nivå. Utlåtanden inom Teknik och tillverkning, där ingenjörsexamina ingår, har ökat med tiden. Den största andelen bedöms motsvara en högskoleingenjörsexamen, vilket är positivt för att kunna möta behovet av arbetskraft inom området. I Sverige utfärdas fler civilingenjörsexamina än högskoleingenjörsexamina per år.⁴

De som har fått ett utlåtande över sin utländska utbildning inom STEM på eftergymnasial nivå har goda möjligheter att söka sig vidare till arbete och utgör ett viktigt tillskott till den svenska arbetsmarknaden inom området. Därmed är UHR:s verksamhet att bedöma utländska utbildningar ett betydelsefullt bidrag till de långsiktiga målen för STEM-delegationen.

⁴ Universitetskanslersämbetet: Högskolan i siffror, Utbildning på grundnivå och avancerad nivå, Examina och examinerade, Examina (år). Data uppdaterades 2025-07-14.

Utbildning, utbyte och utveckling – för alla som vill vidare

UHR är en myndighet som skapar förutsättningar för att möta behovet av kompetens, nu och i framtiden.

Vi främjar det livslånga lärandet och öppnar dörrar till utbildning, karriär och arbetsliv både i Sverige och internationellt. Vi gör det också enklare att hitta, välja och anmäla sig till en utbildning så att alla som vill vidare får möjlighet att hitta sin plats.

För att lyckas förvaltar och utvecklar vi digitala plattformar och tjänster i samverkan med utbildningssektorn. Vi bidrar även med insikter och rekommendationer som stärker Sverige som kunskapsnation.